

TERAPEVTSKE SKUPNOSTI

Namen terapevtske skupnosti je bil, da so vsi otroci samoupravno urejali skupne stvari ter da so pred vsemi izražali, kako občutijo sebe in sebe kot del skupine. Celotna kolonija se je sestajala dvakrat tedensko po eno uro.

Terapevtskih skupnosti so se otroci otepali in jih doživljali kot obremenjujoče. Sami so povedali, da so to nadomestila za kazni, ki jih sicer v naši koloniji ni; enačili so jih s šolskimi obveznostmi. V začetku so jih že načeloma odklanjali, ker je bila to obveznost, do sedaj nepoznana stvar, kategorična zahteva, kateri so se uprli, kasneje pa, ko je bila njihova vloga pasivnega opazovalca ogrožena, so se hoteli umakniti. Tako smo vzgojitelji šli dvakrat na teden na skupnost vsak s svojim »komadom« na ramenih, pod pazduho ali v naročju, poleg tega, smo med skupnostjo vlekli zdaj tega, zdaj drugega, da ni zbežal ali pod pretvezo, da gre na WC, zapustil sestanka.

Bilo pa je v tem mnogo izzivanja, igre, ugodja, da so bili nošeni in da so se pustili loviti, prikritega ugovarjanja, nasprotovanja zaradi nasprotovanja samega, kajti ves čas je bilo čutiti rahlo vznemirjenje in radovednost.

Tri tedne smo se iskali, mirili, enkrat mašili praznine, drugič zaživeli, včasih konstruktivno, drugič otopelo, se prepirali, gledali na uro, pošteno udarjali po mizi, »šimfali« in zahtevali, toda vse je bilo medlo, vodeno od vzgojiteljev, mirjeno in živčno.

Razšli smo se takrat, ko smo resnično šele zaživeli.

V zadnjem tednu so skupnost pripravili otroci sami. Vodila sta jo dva – eno dekle in en fant. Pripravili so dnevni red, ki pa ni vključeval samo organizacijskih vsakodnevnih zahtev (hrana, plesi, kres, kraje, prepiri), temveč se je govorilo, spraševalo, razpravljalo tudi o odnosih, počutju in doživljanju.

Vprašali so:

- kako se vam je zdelo v koloniji;
- zakaj nas niste kaznovali; .
- kako smo se držali zakonov kolonije;
- kako smo vzgojitelji doživljali, interpretirali, občutili vloge, ko smo v situacijski drami igrali otroke;
- kaj mislite vi vzgojitelji o nas.

Mislim, da je bilo to zadnje vprašanje rezultat našega skupnega življenja na Rakitni. Kajti to je bila reakcija, odmev in odgovor na terapevtsko delo. Vzpostavili so iskrene odnose in zahtevali jasen odgovor. Ni jim bilo vseeno, kako jih doživljamo zdaj, kako smo jih prej ali kasneje. In niso zastavili tega vprašanja za vogalom le meni ali Bojanu ali Rajcu; vprašali so vse, dosledno enega za drugim. Priznam, da me je tokrat to vprašanje emocionalno presenetilo in sem lahko le rekla, da se mi zdijo »freaki«.

Všeč mi je bilo, da so prilezli iz svojih trdo zbitih oklepov, najsi je bilo to: »Kure gleda sestanek« ali »Bruhala bom, tako mi je slabo« ali pa »Na skupnosti bomo o tem in tem govorili.«

Za upravo je bilo razbijanje z jedilnim priborom pred kosilom dokaj moteče. Na terapevtski skupnosti smo govorili o tem. V pogovoru, ki ga sicer ni bilo nikoli mogoče krotiti, saj so besede vedno letele druga čez drugo, smo se zedinili, da naj tisti, ki imajo potrebo po razbijanju, pred kosilom razbijajo na vrtu.

Obiskovalci so se pritoževali nad higieno v sobi. Na skupnosti so dekleta predlagala, da bodo ena drugi pomagale pri pospravljanju in da bodo izmenično pometale po sobi.

Eden izmed otrok je vprašal, zakaj se višje »inštanace« (mislim je upravo zdraviliškega doma) jezijo le na vzgojitelje in se ne obrnejo neposredno na njihove gojence.

Na terapevtski skupnosti so se morali otroci pokazati v pozitivni luči. Do sedaj so uveljavljali svojo voljo z destruktivnostjo, negodovanjem in nerganjem.

Nezadovoljstvo, ki se je kazalo v pomanjkanju potrošniških dobrin, kot je televizija, lastna soba, radio, plesi itn., je v drugem delu preprosto odmrlo. V ospredje pa so stopila druga vprašanja, za katera prej ni bilo prostora. Tako je dosegla terapevtska skupnost svoj namen šele v drugem delu, bilo pa je nujno, da smo šli skozi faze, ki imajo sicer negativni izraz, kajti te faze so bile

potrebne in koristne, ker so privedle do sprememb v notranjem in medsebojnem življenju, v odnosu do sebe in do drugih – v odnosu do sveta.